Erhvervsskolernes beskrivelse af deres systematiske kvalitetsarbejde

Af bekendtgørelse om erhvervsuddannelser fremgår det at en beskrivelse af det systematiske kvalitetsarbejde skal være tilgængelig i en kortfattet og overskuelig form på de enkelte skolers hjemmesider (BEK nr. 1518 af 13.12.2007, § 9).

Det fremgår at beskrivelsen både skal omfatte principperne for og tilrettelæggelsen af kvalitetsarbejdet på skolen. Derudover indeholder bekendtgørelsen ikke nærmere anvisninger eller krav til beskrivelsen. Der er således mange muligheder når skolerne skal imødekomme kravet om en kort beskrivelse af det systematiske kvalitetsarbejde.

Dette korte notat indeholder råd og forslag til skolernes arbejde med deres beskrivelser. Notatet giver først nogle bud på hvad en kort beskrivelse af skolernes systematiske kvalitetsarbejde kan bruges til, og nogle overvejelser om mulige målgrupper for en sådan beskrivelse. Dernæst følger ideer og forslag til hvad en beskrivelse af en skoles systematiske kvalitetsarbejde kan indeholde.

Dato
09.12.2009

Jnr
2009-0300

Notatet er udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA). Det er blevet til under inspiration fra et seminar som Undervisningsministeriet afholdt i samarbejde med EVA for deltagere fra udvalgte erhvervsskoler i begyndelsen af november 2009. Notatet afspejler diskussionerne og de mange input på seminaret, men ansvaret for notatets endelige udformning er EVA's. Vi håber at det kan inspirere skolerne når de skal udarbejde eller justere deres beskrivelser af det systematiske kvalitetsarbejde.

Hvad kan en beskrivelse bruges til?

En beskrivelse af kvalitetsarbejdet kan tjene en række forskellige formål på skolen – både bredt i forhold til medarbejderne og i forhold til de kvalitetsansvarlige.

En kort og overskuelig beskrivelse der giver et samlet overblik over principperne og de væsentligste elementer i arbejdet, kan først og fremmest være med til at fastholde sigtet og logikken i kvalitetsarbejdet på skolen. Beskrivelsen kan blive en fælles platform for medarbejderne, og dermed kan den blive et vigtigt et redskab i forankringen af kvalitetsarbejdet på skolen.

Specielt i forhold til nye medarbejdere kan beskrivelsen bidrage til at de får et indblik i og en introduktion til hvordan skolen har tilrettelagt sit arbejde med kvalitetssikring og kvalitetsudvikling.

Det er en god ide at drøfte beskrivelsen i skolens bestyrelse inden den offentliggøres. EVA's erfaringer viser at beskrivelsen på denne måde kan bidrage til at forankre kvalitetsarbejdet i den samlede ledelse og i skolens bestyrelse.

Erfaringerne viser også at arbejdet med beskrivelsen kan være med til at fokusere kvalitetsarbejdet og understøtte den fortsatte udvikling. Udarbejdelsen af en beskrivelse kan fx være med til at øge opmærksomheden på behovet for at holde kvalitetssystemet så simpelt som muligt.

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT
Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø
T 35 55 01 01
F 35 55 10 11
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Hvem er beskrivelsens målgruppe?

Spørgsmålet om hvad en beskrivelse kan bruges til, hænger tæt sammen med spørgsmålet om beskrivelsens målgruppe. Skolernes systematiske kvalitetsarbejde har mange interessenter – både lærere, elever, virksomheder, lokale uddannelsesudvalg og Undervisningsministeriet. Det betyder at beskrivelsen af kvalitetsarbejdet har mange potentielle målgrupper. Beskrivelsen bør derfor udformes så den er forståelig for de forskellige målgrupper, og så den giver relevant information til dem.

Uanset at beskrivelsen har mange potentielle læsere, er det en god ide at vælge en primær målgruppe da det næppe er muligt at udforme en beskrivelse så den "rammer" alle målgrupper i samme grad. Ifølge EVA's erfaringer bør beskrivelsen have skolens lærere som den primære målgruppe. Lærerne spiller en afgørende rolle i kvalitetsarbejdet, ikke mindst i den praktiske gennemførelse. Lærerne er centrale deltagere i de løbende kritiske diskussioner af praksis på skolen, og det er ofte dem der skal gennemføre de opfølgninger som besluttes. Det er derfor vigtigt at de er fortrolige med den sammenhæng de forskellige elementer og aktiviteter i kvalitetsarbejdet indgår i, og hvilke formål de tjener.

Selv om elever og virksomheder efter EVA's vurdering ikke er den primære målgruppe for beskrivelsen, er de naturligvis stadig vigtige aktører i kvalitetsarbejdet. Men deres rolle er anderledes end lærernes, og derfor har de også andre informationsbehov som vil kræve andre former for information.

Hvilket indhold kan beskrivelsen have?

Beskrivelsen på hjemmesiden skal give et overordnet billede af det systematiske kvalitetsarbejde på skolen og dække de centrale elementer i arbejdet uden at redegøre for alle detaljer. Det er vigtigt at beskrivelsen i højere grad fremstår som et appetitvækkende menukort for kvalitetsarbejdet end som en detaljeret teknisk manual. Beskrivelsen skal samtidig være et dynamisk dokument som opdateres i takt med udviklingen i kvalitetsarbejdet på skolen – bl.a. som følge af skolens regelmæssige evalueringer af dette arbejde.

Kvalitetsarbejdet skal beskrives på institutionsniveau. Men da der kan være vigtige forskelle i kvalitetsarbejdet mellem de forskellige indgange på den enkelte skole, bør hovedtrækkene i disse forskelle også fremgå af beskrivelsen så det bliver tydeligt hvordan kvalitetsarbejdet er knyttet til undervisningen og uddannelserne på skolens indgange.

Da beskrivelsen skal ligge på skolens hjemmeside, kan man med fordel udnytte de muligheder det giver at linke beskrivelsen til andre relevante dokumenter, fx skolens mission og vision, mere detaljerede beskrivelser af proceduren for selvevalueringen det pågældende år eller de konkrete opfølgningsplaner, herunder handlingsplanerne for øget gennemførelse.

Beskrivelsen skal både omfatte *principperne* for og *tilrettelæggelsen* af kvalitetsarbejdet. EVA foreslår derfor at skolerne strukturerer deres beskrivelser i forhold til disse begreber. Boksen nedenfor indeholder ideer til hvad beskrivelsen kan rumme inden for hvert af områderne.

Principperne for kvalitetsarbejdet
Principperne vedrører *de overordnede retningslinjer* for kvalitetsarbejdet på skolen. Beskrivelsen af principperne for skolens kvalitetsarbejde kan med fordel rumme korte præsentationer af følgende punkter:

- *Formål og mål* med skolens kvalitetsarbejde.
- Kvalitetsarbejdets *sammenhæng med skolens værdier*, herunder hvordan skolens værdier kommer til udtryk i kvalitetsarbejdet, og hvordan kvalitetsarbejdet tænkes at bidrage til en realisering af skolens værdier.
- Evt. *modeller eller koncepter* skolen benytter i sit kvalitetsarbejde, fx kvalitetscirkel, EFQM-modellen el.lign.
- Formål med evt. *deltagelse i forskellige kvalitetsnetværk*
- Evt. *etiske retningslinjer* for kvalitetsarbejdet, herunder retningslinjer for hvem der skal inddrages i arbejdet, eller hvordan resultaterne fra den løbende informationsindsamling skal bruges.

Tilrettelæggelsen af kvalitetsarbejdet
Tilrettelæggelsen vedrører *skolens procedurer* for arbejdet som både skal omfatte procedurer for en årlig selvevaluering og procedurer for en løbende informationsindsamling. Begge dele bør præsenteres kortfattet. Beskrivelsen af tilrettelæggelsen af kvalitetsarbejdet kan med fordel rumme følgende punkter:

- Elementerne i *den løbende informationsindsamling*, herunder:
  - Hvilke data der indsamles, herunder hvilke data der indsamles som led i skolens arbejde med at øge elevernes gennemførelse
  - Hvornår de forskellige data indsamles (fx illustreret vha. et årshjul).
- Rammerne for *de årlige selvevalueringer*, herunder:
  - Hvordan skolen udvælger områder til selvevalueringerne
  - Hvordan de forskellige aktører – lærere, elever, praktikvirksomheder – inddrages i fortolkningen og refleksionen over tilgængelige data
  - Hvordan skolens handlingsplaner for øget gennemførelse indgår i de årlige selvevalueringer.
- De vigtigste led i *arbejdet med opfølgningsplaner*, herunder:
  - Hvem der udarbejder planerne, hvem der inddrages i arbejdet, og hvornår de udarbejdes (fx illustreret vha. et årshjul), og hvordan de gøres operationelle
  - Hvordan skolen sikrer sammenhængen mellem opfølgning på områderne i de årlige selvevalueringer og opfølgning på arbejdet med at øge elevernes gennemførelse.

Det er vigtigt at kvalitetsarbejdet afspejler *uddannelsernes karakter af vekseluddannelser*. Beskrivelsen af tilrettelæggelsen bør derfor vise hvordan skolen arbejder med at sikre sammenhængen mellem skoledele og praktikdele. Hvis skolen har elever i skolepraktik, er det også vigtigt at vise hvordan skolen kvalitetssikrer disse aktiviteter.